

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ EMILIA PARDO BAZAN

Η ΔΑΝΤΕΛΛΑ

Ν και ήλιον προσκαλεσμένους στο γάμο της Μικαέλας. Άραγκουεθ και του Βερνάρδου ντε Μενέρες, δεν μπόρεσα ωστόσο να παρακολουθήσω την τελετή, ή οποία έγινε στις 10 το βράδυ στο μεγάλο τόν γονών της νύφης. Γι' αυτό ήταν μεγάλη ή έκπληξή μου, όταν έμαθα την άλλη μέρα το πρωί μ' άπροσδόγητη είδησι: μπροστά στο βωμό, όταν ο αρχιεπίσκοπος ρώτησε τη μελλοννμφη αν θέλει το Βερνάρδο για σύζυγο της, εκείνη απάντησε με ένα ΟΧΙ! πολύ καθαρό και πολύ κατηγορηματικό. Ο Ιερουμένιος, κατάπληκτος, άπανάλαξε την ερώτησή του, μα κι' αυτή τη φορά ή απάντησή ήταν άρνητική.

Ο φτωχός γαμπρός, άφου έπι ένα τέταρτο βρέθηκε έσει στην πιο γελοία θέσι του κόσμου, άναγκάστηκε άποσυρθη. Όλοι οι παριστάμενοι τον έμυήθησαν και ο γάμος ματαιώθηκε άριστικά.

Η σση-ή αυτη διαδραματίστηκε μέσα σ' ένα άριστο-ρατικό σαλόνι γεμάτο άπ' τον πιο έκλεκτο κόσμο, άάμεσα σε λαμτρονονημένες κυρίες, γεμάτες μαργαριτάρια και διάμαντια, και κυρίως με τράκα γεμάτους σταυρούς και παράσημα.

Έπλαθα με ή φαντασία μου, το τι έπακολούθησε κατόπιν. Έβλεπα το γαμπρό ν' άναπνέσει πλε-αυμένους στην άξιοτροπεία του, τη μητέρα της νύφης να τρέχει κοντά στην κόρη της, σαν νάθελε να την προστατεύσει, τη σαστιμάρα του άρχιεπισκόπου, τη συγκίνηση των προσκαλεσμένων, ό άπαύσι χωρίς άλλο θ' άναρωτιόντουσαν μεταξύ τους: «Μά τι συμβαίνει λοιπόν... Τι εινε... Τι έταθε ή νύφη...; Είπα όχι... Άν εινε δυνατόν!... Μά εινε βέβαιο... Τι ιστορία!»

Όλ' αυτά, για την άριστοκρατία, άποελούν ένα τρομερό δράμα. Μά στην περίπτωση της Μικαέλας, το δράμα συνδεόταν κι' από ένα αλ-γυια, γιατί κανεις δεν κατόρθωσε να μάθη την πραγματική αιτία της άρνήσής της:

Η Μικαέλα περιοριζόταν ν' άπαντήσθ σε όσους ή ρωτούσαν, άτι εινε άλλαισι γνώμη, ότι ήταν έλεύθερη να κάνει την θέλει και ότι εινε το δικαίωμα να διαλέξει τον έαυτόν της, σύμφωνα με το κέφι της, όποτε και μπροστά στο βωμό

«Η φίλοι της οικουγενείας του κάκου έσπαζαν το κεφάλι τους για να λύσουν το μυστήριο, κάνοντας σχετικώς τις πιο άπίθανες ύποθέσεις. Κι' όμως ήταν άναμφισβήτητο ότι ως τη μοιραία στιγμή όλος ο κόσμος έβλεπε τους δύο νηπιήτες πολύ έρωτευμένους τον ένα με τον άλλο. Οι φίλες της νύφης που είχαν παύ στην κάμαρη της, λίγες στιγμές μετά το σκάνδαλο για να άναμύσουν την ώραία της τουαλέτας, διηγόντουσαν πως την ειλαν βγη τρελλή από τη χαρά της και τόσο ένθουσιασμένη, όποτε, όπως έλεγε, δεν θύλλαζε τη θέσι της, μ' ένα όλόκληρο βασίλειο. Άλλά τα γεγονότα έσαν άκόμα πιο σκοτεινό το αινγμα που, έτι πολύ καιρό, άποτελούσε το μοιραίο θέμα συζηήσεως στα σαλόνια της Μαδριτης.

Τρία χρόνια άργότερα, όταν όλοι πια είχαν ξεχάσει αυτό το γεγονός, συνάντησα τη Μικαέλα σε μιá λουτρόταλι, όπου εινε 'ρθή μαζί με τη μητέρα της. Γνωριζόμαστε και πριν, μα ή διαμονή μας στο ίδιο ξενοδοχείο, συντέλεσε όποτε σε λίγο καιρό να γίνουμε άχώριστες φίλες. Κ' ένα βράδυ που ειλαιμ βγη μαζί περίπατο μου άνοιξε την καρδιά τ-ε, και μου φάνησε το μυστικό της. Μου έπέτρεψε μάλιστα να το άποκαλύψω κι' στους άλλους, γιατί ήταν βέβαιη πως δεν θα πίστευε κανεις την τόσο άτλη έξήγησή του.

— Ήταν, μου έλεπ, το πιο άπλο πράγμα του κόσμου. Οι άνθρωποι προσπαθούν πάντα να βρισκουν στα γεγονότα άφορμές σπουδαιες και βιηθείς, χωρίς να προσέχουν ότι ή μοίρα μας εξαρτάται συχνά άπ' τα πιο άσημαντα πράγματα.

«Άκούστε λοιπόν τη συνέβη με μένα. Άναρωτιέμαι μάλιστα πως δεν το άντέλαφθη κανεις αυτέ, άφου έγινε μπροστά στα μάτια όλων.

«Θά θυράστε ότι ο γάμος μου με το Βερνάρδο ντε Μενέρες παρού-ιασε όλες τις έγ-γιυσεις μιáς μελλοντικής ευτυχίας. Έκτός αυτού, όμιοληθό ότι ο νηπιήτης μου άρεσε πολύ, περισσότερο από όλους τους άν-

δρες που ειλαι γνωρίσει ως τότε. Το μόνο σημείο που μ' άνηγουόσε ήταν ότι δεν μπορούσα να μελετήσω τον χαρακτήρα του. Μερικοί έλεγαν πως ήταν βίαιος, μα έ ώ τον έβλεπα πάντοτε ευγενικό, λεπτό και τρυφερο. Αυτό όμως με τρώμαζε γιατί φοβόμουν μήπως όλ' αυτά ήταν προσποίηση κάτω άπ' την όποία ήθελε να κρύψει έ-α χαλακτjρα δύστροπο κι' άποτομο... Καταρίομουν γιατί φοβόμουν μήπως όλ' αυτά που έπιβάλλει ή κοινωνία στις νέες νουαιες, ή όποιες δεν μπορούν να παρακολουθήσουν βήμα προς βήμα τους νησιήτες τους, να γνωρίσουν τη ζωή τους και να συγκεντρώσουν πληροφορίες άκριβες και άληθινες—τις μόνες που θα μπορούσαν να με καθησυχάσουν.

«Άφου δεν μπορούσα να το κάνω αυτό, υπέβλεπα το Βερνάρδο σε δ-ιάφορες δοκιμασίες. Μά τίποτε. Η συμπεριφορά του ήταν τόσο άφω-γυ, όποτε άρχισα να πιστεύω ότι μπορούσα να του έμυταινική χω-ρις φόβο τη ζωή μου και την ευτυχία μου.

«Έρθασε τέλος ή μέρα του γάμου. Παύ' όλη τη φυσική ταραχή μου, καθώς φορούσα το λευκό μου φόρεμα, δεν μπό-σα παρά να θαυμάσω την ύπεροχη δαντέλλα που το σ-ε-δάρω του νησιήτη μου. Ήταν μια πιατά και έξαιρετικά πούτιμη δαντέλλα των Βρυξελών, πλάτους μισού μέτρου, μα ή ύπεροχα σχέδια, θαυμάσια διατηρημένη. Ο Βερνάρδος όταν που την ύπερεψε, εινε έπιτυεινι πολύ, τονίζοντας μου την αξία της, πρώ-ια που μ' έξενέψει με λίγο, για-ι όσο και άν έκε-μυόσε αυτη τη δαντέλλα ο νησιήτης μου, έπρεπε να καταλάβη πως δεν ήταν και μεγάλο όδωρο για μένα.

«Ήμιον γεμάτη άπ' ατέτι τις ίδιες και τις όνειροπολήσεις, όταν έφρασα στο σαλόνι, όπου με περίμενε ο νησιήτης μου. Μά καθώς έερεχα, με την καρδιά μου έξεκλιμαγή από χαρά, να τον χαιρετήσω για μιá φορά άκόμα πριν γίνει δική του για πάντα, ή δαντέλλα πιά-στηκα στην πόρτα.

«Τότε καθώς έκανα μιá κίνηση για να τραβηχθό, άκουσα τον ξεχωριστό έκεϊνο ήχο που κάνει ένα ύφασμα, όταν σλζεται και συ-χρόνος άπό ένα κομμάτι της; ύπεροχης δαντέλλας να κρέμαται έξοχιμένο.

«Μά ειλαι και κάτι άλλο άκόμα. Είπα το πρόσωπο του Βερνάρδου να συσπάται. παραμορφόμενο άπ' τον πιο ζσηρό θυμό, τις κόρες του να διατελλόνται, τάρματα του να πετούν άστραπές, το στόμα του να μασανόηθ έτοιμο να μ' έπιλήξει και να με βρ(ση ίσως...

«Σηκωρήθηκε όμως γιατί ειλαι δει ήταν και άλλο άνθρωπος μπροστά. Μά σ' αυτη τη φευγαλέα στιγμή, ένας πέπλος έρεσιήθηκε για μένα και ειλαι την ψυχή του γυμνή.

«Άναγκάστηκα να συσπάσω. Ευτυχώς ο νηπιήτης πέπλος μου έερριβε την άπέραντη άπογοήτευση που έωραφιζόταν στα χαρ-κτηριστικά μου. Μέσ' στην καρδιά μου όμως κάτι εινε καταρρέυσει και σαρισζόταν σε συντόμιατα. Η χαρά που ειλαι μπιανόντας στο σαλόνι, εινε μεταβληθει τώρα σε μιá βαθειά οφρη. Μολονότι ο Βερνάρδος εινε πάμει τη συνηθειόνη του εφρασι, έ-ώ έβλεπα το πρόσωπό του γεμάτο από την όργη και σκληρότητα, και την άνυάκτηση που ειλαι δει προηγουμένως σ' αυτό.

«Ένας άπέραντος πόνος με εινε κυριέ-ου και κατάλβα ότι δεν μπορούσα να παι-αδώσω τη ζωή μου σ' ένα τέτοιο άνθρωπο... Θά την θυσιάζα...

«Ότώςο προχώρησα προς το βωμό πιατό στο Βερνάρδο, γονάτισα κι' άκουσα τα λόγια του ιερέως. Μά όταν μου έκανε την ερώτησι αν θέλω το Βερνάρδο για σύζυγο μου, ή αλήθεια έξέφυε άπ' τα χείλη μου όρητική, άουγγράτηη.

«Απάντησα: «Όχι... Αυτό το «όχι» το ειλαι χωρίς να το θέλω... Το πια για τον έαυτο μου μόνο, μα μπόρεσε όλος ο κόσμος να το άνοση...

— Και γιατί δεν άποκαλύψατε ποτέ σε κανένα την άφορη που οās έκανε να ματαιώσετε το γάμο σας; ρώτησα.

— Γιατι ήταν πολύ άτλη και κανεις δεν θά την πίστευσε... Άφισα τον κόσμο να πιστεύη ότι ειλαι το «όχι», γιατί ειλαι άλλες άφορμές μεγάλες και σπουδαιές...

EMILIA P. BAZAN

Είλα ένα κομμάτι της ύπεροχης δαντέλλας να κρέμαται ξεχωριστο...!